

Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi

Deprem acıları bütün sıcaklığıyla yaşanırken, yaraları sarmaya gönüllü insanların, daha güzel bir dünya için, yaşamı yeniden kurma istekleri ve dayanışma duygularıyla gerçekleştirdikleri bir çalışma...

Cüneyt Sezer

17 Ağustos depremi hepimizde derin izler bıraktı. Deprem en çok yakınlarını ve evlerini yitirenleri sarstı. Birçok insan ve kuruluş da depremden zarar görenlere yardım elini uzattı. İşte, bu gönüllü kuruluşlardan ikisi, ülkemizden Dayanışma Gönüllüleri Derneği ve Fransa'dan Enfants Du Monde – Droits De L'homme (Dünya Çocukları İnsan Hakları Kuruluşu). Bu kuruluşlar, İzmit Bekirpaşa Belediyesi Eski Cephanelik Çadırkenti'nde resim, heykel,

müzik, tiyatro, spor, seramik, bahçecilik ve fotoğraf konularında çalışmalar başlatmışlardı. Bir akşam, iki kuruluşun fotoğraf eğitmenleri biraraya gelerek fotoğraf çalışmalarını birleştirmeye karar verdiler. Kararın alındığı gün, ortaklaşa yürütecekleri bu çalışmanın dünyada bir ilk olacağından habersizdiler.

Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi çalışması 8 Ekim 1999-1 Ocak 2000 tarihleri arasında yapıldı. Atölyeye 8-17 yaşında toplam 118 çocuk katıldı; ama taşınma ya da okulların açılması gibi nedenler yüzünden yalnızca 50 çocuk çalışmayı tamamlayabildi. Atölye çalışmaları sabah ve öğle sonrasında olmak üzere, üç ay boyunca aralıksız her gün sürdü. Fotoğraf çekme ve basma teknikleri eğlenceli yöntemlerle uygulama yapılarak öğretildi. Teknik bilgilerin yanı sıra fotoğrafik düşünme, fotoğraf okuma konularına da yer verildi. Çalışmalar sırasında "belgesel fotoğraf" ve "bir düşüncenin fotoğrafla anlatılması" konuları tartışıldı. Her çocuk hem ders notlarını, hem de yapacağı çekimlerle ilgili olarak düşüncelerini, beklentilerini kendi defterine yazıyordu. Bu sayede, eğitimciler defterleri inceleyerek hangi öğrencinin ne düzeyde olduğunu kolayca anlayabiliyorlardı. Temel fotoğrafçılık bilgilerini de edinen çocuklar seçtikleri konularda çektikleri fotoğraflarla, depremden sonra kendilerinin de yaşadıkları çadırkentteki yaşamı belgelediler.

Programı tamamlayan 12 yaşındaki Emre Özal fotoğraf çekme isteğini ve çekim konularını defterine şöyle yazıyordu: "...Fotoğraf çekmek zevkli bir iştir. Biz buraya deprem nedeniyle geldik. Burada, fotoğraf atölyesinde fotoğraf işini öğrenmeye başladık. Fotoğraf makinesinin kısımlarını, fotogramı, film yıkamayı vb. işleri öğrendik. Fotoğrafi seçtim çünkü bir meslek ediniyoruz. Bilgiler alıyoruz. Fotoğraf atölyesinde yardımlaşmayla, kavga etmeden, sessizce kurallara uyarak çalışmalar ya-

Tuğba Çetin

Emre Özal

piyoruz. Hayatta fotoğrafçılığı ve bilgisayarlığı seviyorum çünkü bunlar daha ilerlemiş mesleklerdir. Fotoğraf atölyesinde abiler bize herşeyimizde yardım ediyorlar. Bize çok iyi davranıyorlar. Ben en çok çadır hayatını ve doğayı çekmek istiyorum. Daha hoş ve daha ilgi çekici olduğu için çekmek istiyorum. Fotoğrafi öğrendikçe daha zevkli ve daha çok bilgiler kazanıyoruz. Yıllarca fotoğraf çekmeyi, filmleri nasıl yıkadıklarını merak ediyordum. Ben de fotoğrafçılar gibi bir meslek edinip fotoğraf çekip filmleri banyo yaptıracağım. Fotoğraf

Burak Öztürk

dükkanı açıp resim çektirmek isteyenlerin resmini çekeceğim. Ve bu işi daha da aydınlatıp geliştirip büyüteceğim. Sonraki yıllarda fotoğrafa devam edeceğim... Çadırdaki olan bitenleri ve yaşamın nasıl olduğunu, yemek alan insanları, canlıları, çadır yaşamını, çadır kuranları, iş yapanları, şenlikleri, çekmek istiyorum. Kütüphaneyi, oyun çadırında oynayan çocukları çekmek istiyorum, arabaları, top sahasını, yemekhaneyi. çünkü benim ilgimi çektiği için, daha güzel olduğu için..."

Atölye çalışmaları sırasında not tutanlar, yalnızca bu çalışmaya katılan çocuklar değillerdi. Eğitimi üstlenen Allaoua Sayad, Özcan Yurdalan, Gökhan Gezik, Mehmet Kaçmaz, Baha Bal, Alp Sezeralp,

Dora Günel de günlük çalışmalarını "Eğitmenin Seyir Defteri"ne not ediyorlardı. Çalışma bittiğinde oluşan sergi çoğu ülkede büyük yankı uyandırdı. Sergide yer alan fotoğraflar albüm haline de getirildi. Sergi Türkiye'de 13, Avusturya'da 1, Hollanda'da 4 ve Japonya'da 8 kez izlenime sunuldu. Çeşitli ülkeleri gezmeyi sürdürecektir serginin bundan sonraki durağı Almanya olacak. Atölye çalışmaları hakkında <http://www.photographerchildren.org> adresinden bilgi edinebilirsiniz.

Göksel Başoğlu

Fotoğrafçı Çocuklar Atölyesi çalışmaları gerçekten de çok özeldi. Atölye depremin hemen sonrasında gerçekleşmişti. Tam otomatik fotoğraf makineleri, siyah/beyaz filmler kullanılıyordu. Fotoğrafın konusunun seçiminden, kart baskısının yapılmasına kadar tüm çalışma çocukların eseri idi ve fotoğrafları olağanüstü güzeldi. Bu özellikleriyle atölye, tüm aşamaları çocuklarla birlikte gerçekleştirilen, dünyadaki ilk belgesel fotoğraf çalışması oldu. Dayanışmanın ve sevgi yumağı olmanın güzel bir sonucuydu bu.

Yunus Emre Yılmazlar

Serpil Yıldız